

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/688-

15. februar 2021

Spørsmål nr. 1252 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen om partnerdonasjon av egg

Jeg viser til brev fra Stortingets president 9. februar d.å. med følgende spørsmål til skriftlig besvarelse fra fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen:

«Vil statsråden tillate partnerdonasjon i tråd med stortingsflertallets ønske?»

Begrunnelse:

Stortingsflertallet vedtok 26. mai 2020 å tillate partnerdonasjon. Under interpellasjonsdebatten 4. februar 2021 i Stortinget opplyste statsråden om at Helse- og omsorgsdepartementet har gjort en lovteknisk vurdering av dette og konkludert med at partnerdonasjon kun tillates etter en medisinsk vurdering fra behandlende lege. Det kom klart frem i debatten at denne tolkningen er i strid med stortingsflertallets intensjon med vedtaket. Spørsmålsstiller ønsker svar på om stortingsflertallets begrunnelse i interpellasjonsdebatten kan legges til grunn for den videre behandlingen for helsedepartementets oppfølging av endringene i bioteknologiloven, eller hva som skal til for at departementet skal justere sin lovtolkning i tråd med stortingsflertallets intensjon.»

Svar:

Den nye bestemmelsen i bioteknologiloven § 2-15 fjerde ledd gjør unntak fra prinsippet om at donor ikke skal være kjent for paret som mottar donasjonen, og åpner for intern donasjon av egg for kvinner i likekjønnede par. Bestemmelsen lyder:

«Ved assistert befruktning til et likekjønnet par kan et egg som er hentet ut fra en av kvinnene, settes inn i den andre kvinnens livmor etter befruktning.»

Bestemmelsens ordlyd setter ikke medisinsk behov som forutsetning for partnerdonasjon. I forarbeidene til bestemmelsen står det imidlertid:

«For likekjønnede par finnes det tilfeller der den ene kvinnen har gode egg, mens den andre kvinnen har bedre forutsetninger for å gjennomføre et svangerskap. Flertallet mener at det i slike tilfeller må være lov å bære fram et barn ved bruk av partners egg og donert sæd. Partnerdonasjon gir begge kvinnene en mulighet til å skape en biologisk tilknytning til barnet og vil redusere behovet for eggdonasjon fra en tredjepart», jf. Innst. 296 L (2019-2020).

Dette kan tolkes i retning av at Stortinget har ønsket en begrenset åpning for partnerdonasjon dersom det er medisinsk behov.

Videre forutsetter eggdonasjon at assistert befruktning gis i form av metoden «befruktning utenfor kroppen.» I følge bioteknologiloven § 2-4 kan denne metoden bare brukes «dersom en kvinne eller en mann er befruktningsudyktig eller ved uforklarlig befruktningsudyktighet, eller når kvinnen selv har eller er bærer av alvorlig arvelig sykdom».

Kravet om medisinsk grunn for å benytte befruktning utenfor kroppen, gjelder også for behandling av par som består av to kvinner. Dette fremgår av forarbeidene til endringene i bioteknologiloven som åpnet for assistert befruktning til kvinner i likekjønnet par, jf. Ot. prp. nr. 33 (2007-2008) pkt. 8 om assistert befruktning for lesbiske par, og merknadene til bioteknologiloven § 2-4 der det står:

«Endringene i bestemmelsen åpner for at to kvinner også kan få tilbud om assistert befruktning med donorsæd utenfor kroppen. Det forutsettes da, som for heterofile par, at den ene i paret er befruktningsudyktig eller at det foreligger uforklarlig befruktningsudyktighet. Det faktum at paret består av to kvinner gir ikke adgang til befruktning utenfor kroppen i seg selv. Men dersom paret har forsøkt inseminasjon med donorsæd flere ganger uten å oppnå graviditet, eller det foreligger annen medisinsk indikasjon for å utføre befruktning utenfor kroppen, kan vilkåret om befruktningsudyktighet eller uforklarlig befruktningsudyktighet anses oppfylt.»

Ved vedtakelsen av den nye bestemmelsen i § 2-15 fjerde ledd som åpner for partnerdonasjon av egg, ble det ikke gjort unntak fra kravene etter § 2-4 for å bruke befruktning utenfor kroppen. Dersom en ønsker å åpne for partnerdonasjon av egg uten krav

om medisinsk behov, er det derfor min vurdering at det bør gjøres nye lovvedtak, blant annet for å unnta fra vilkårene i § 2-4. Helse- og omsorgsdepartementet kan gi lovteknisk bistand til en slik endring.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Bent Høie". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bent Høie